

Crna Gora
Ministarstvo vanjskih poslova

Generalni direktorat za multilateralne i međunarodno-pravne poslove

Adresa: Stanka Dragojevića 2,
81000 Podgorica, Crna Gora
tel: +382 20 416355
fax: +382 20 225 702
www.mvp.gov.me

Br: 6/4-900/22-2145/2

06. maj 2022. godine

Informacija

o obavezi izrade Nacionalnog izvještaja o stanju ljudskih prava u Crnoj Gori u okviru četvrtog ciklusa Opšteg periodičnog pregleda Ujedinjenih nacija za period 2018-2022

I *Proces pripreme Nacionalnog izvještaja o stanju ljudskih prava u Crnoj Gori u okviru četvrtog ciklusa Opšteg periodičnog pregleda Ujedinjenih nacija za period 2018-2022. godine*

Nacionalni izvještaj o stanju ljudskih prava u Crnoj Gori u okviru četvrtog ciklusa Opšteg periodičnog pregleda Ujedinjenih nacija (UPR) za period 2018-2022. godine **Crna Gora je u obavezi da podnese do februara 2023. godine.**

U prethodna tri ciklusa, ***pripremu nacionalnog izvještaja su koordinirali Ministarstvo vanjskih poslova i Ministarstvo za ljudska i manjinska prava.*** U cilju jačanja nacionalnog dijaloga o ljudskim pravima, kao i objektivnog predstavljanja ostvarenih rezultata i izazova na ovom planu, u izradi izvještaja **učestvuju svi relevantni državni organi** (ministarstva i organi državne uprave, kao i sudstvo i tužilaštvo, predstavnici Skupštine Crne Gore), nacionalna institucija zaštitnika ljudskih prava i sloboda, nevladine organizacije i UN sistem u zemlji.

Izvještaj će biti zasnovan na pregledu stepena implementacije preporuka dobijenih tokom trećeg ciklusa UPR-a, koji se priprema na osnovu usvojenog Plana aktivnosti za implementaciju preporuka trećeg ciklusa UPR-a. Izvještaj se odnosi na pregled stanja ljudskih prava i rezultate ostvarene u Crnoj Gori od početka 2018, sa posebnim fokusom na napredak u implementaciji preporuka u periodu nakon podnošenja Srednjeročnog izvještaj o implementaciji preporuka u junu 2020. godini. Prateći smjernice Radne grupe za izradu nacionalnih izvještaja, potrebno je da dokument sadrži prioritete, inicijative i obaveze na planu sprječavanja i odgovora na izazove, kao i na planu dodatne zaštite i promocije ljudskih prava i sloboda.

U narednom periodu Ministarstvo vanjskih poslova i Ministarstvo za ljudska i manjinska prava će organizovati konsultacije sa predstavnicima državnih institucija, nevladinog sektora, sistema UN. U tom cilju, **potrebno je imenovati koordinate** za određene tematske oblasti na nivou generalnih direktora kao i kontakt osobe –

članove Radnih grupa za određene oblasti (zadužene za konkretna pitanja i mjere iz Plana aktivnosti), **najkasnije do 15. juna 2022. godine,** kako bi se blagovremeno započeo proces izrade izvještaja.

Civilni sektor će biti uključen u proces izrade na osnovu javnog poziva koji će zajednički objaviti Ministarstvo vanjskih poslova i Ministarstvo ljudskih i manjinskih prava, kao i prijave zainteresovanih NVO, u skladu sa tematskim oblastima.

Na osnovu iskustva tokom izrade Plana aktivnosti za implementaciju preporuka, kao i Srednjeročnog izvještaja za period 2018-jun 2020, u cilju uspješne implementacije preporuka potrebno je:

- aktivnije učešće predstavnika tužilaštva i Uprava policije u izvještavanju i sprovođenju mjera Plana za implementaciju preporuka, imajući u vidu da učinak u dosadašnjem periodu nije bio na očekivanom nivou;
- veće angažovanje predstavnika nevladinih organizacija i Institucije zaštitnika u definisanje mjera i aktivnosti, kako bi se postigao napredak na planu poštovanja ljudskih prava u zemlji;
- uvećanje budžetskih sredstava za realizaciju mjera koje za cilj imaju ispunjavanje plana i unapređenje stanja ljudskih prava.

Ocjenu implementacije preporuka dobijenih tokom trećeg ciklusa i preporuke Crnoj Gori u novom, četvrtom ciklusu daće zemlje članice Ujedinjenih nacija u raspravi o stanju ljudskih prava u Crnoj Gori na prezentaciji zakazanoj za februar 2023. godine, u Ženevi.

II Kratak osvrt na ostvareni napredak u pripremi izvještaja za period 2018-2020

Nacionalni izvještaj o stanju ljudskih prava u Crnoj Gori predstavljen je u okviru trećeg ciklusa Opšteg periodičnog pregleda Ujedinjenih nacija u januaru 2018. godine. U toku interaktivne diskusije, Crna Gora je dobila 169 preporuka koje su bile predmet razmatranja Vlade Crne Gore. Od tog broja, Crna Gora je prihvatila 159 preporuka, od čega su 144 preporuke prihvaćene kao preporuke koje su u procesu implementacije ili već implementirane.

Srednjeročni izvještaj daje pregled ostvarenog napretka u realizaciji preporuka i obuhvata 17 tematskih oblasti: Ratifikacija međunarodnih instrumenata; Nacionalni okvir za ljudska prava i nacionalni dijalog; Obuke o ljudskim pravima; Jednakost i nediskriminacija; Tortura; Reforma pravosuđa i borba protiv korupcije; Građanska i politička prava; Sloboda izražavanja i sloboda medija; Borba protiv trgovine ljudima; Borba protiv nasilja u porodici, nasilja nad ženama i djecom; Ekonomska, socijalna i kulturna prava, socijalna inkluzija ; Žene; Djeca; Manjine i Romi; Osobe sa invaliditetom; Izbjeglice, raseljena i interno raseljena lica; Smanjenje apatridije; LGBTI osobe.

Do sada je u potpunosti implementirano 35 preporuka, implementacija 122 preporuke je u toku, implementacija 2 preporuke nije započeta. Implementacija preporuka u najvećem broju slučajeva podrazumijeva kontinuirane procese unapređenja nacionalnog sistema za zaštitu ljudskih prava.

III Opšti periodični pregled (UPR)

Opšti periodični pregled - je jedinstveni mehanizam za procjenu stanja ljudskih prava u svim državama članicama UN. U pitanju je proces koji olakšava interaktivni dijalog zemlje za koju se vrši pregled i UPR radne grupe koja je sastavljena od svih članica Savjeta i kojom predsjedava predsjednik/ca Savjeta. Države članice UN su obavezne da sarađuju sa mehanizmom UPR i da dostave nacionalne izvještaje i aktivno učestvuju u svim segmentima UPR. Države su, takođe, dužne da sprovedu preporuke sadržane u konačnom izvještaju, sačinjenom od strane Trojke za zemlju koja je predmet razmatranja i usvojenom na plenarnom zasijedanju Savjeta, i da o stepenu sprovođenja izvijeste u narednom ciklusu UPR.

Crna Gora je uspješno prošla sva tri ciklusa UPR. Pripreme nacionalnih izvještaja su obuhvatile otvorenost, transparentnost, široke konsultacije na nacionalnom nivou, spremnost za učešće u konstruktivnom dijalogu i preduzimanje samokritične procjene stanja ljudskih prava u zemlji.